

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIAT.

Dyrekcja i Administracja Wydawnictwa: Ul. Królewska Nr. 5. Telefon: Centrala P. A. T. — 552-80. Redakcja i ekspedycja: Ul. Miodowa Nr. 22. Telef. redakcji 11-44-05. Telef. ekspedycji 11-75-28. Kasa czynna od godz. 8 i pół do 1 po pld., w soboty do godz. 12 w pld. Konto czekowe w P.K.O.—730.

Oddziały „Monitora Polskiego”:

BIAŁYSTOK, Piłsudskiego 6, tel. 15-86; BIELSKO ŚL., Trzeciego Maja 8, tel. 27-32; BYDGOSZCZ, Grunwaldzka 7, tel. 15-74; GDAŃSK, Neugarten 27, tel. 240-79; GDYNIA, Świętojańska, Dom P. A. M., tel. 17-20; GRUDZIĄDZ, Mickiewicza 26, tel. 304; KATOWICE, 3 Maja 23, tel. 565 i 1091; KRAKÓW, Mikołajska 32, tel. 10499 i 10500; LUBLIN, Kościuszki 3, tel. 16-57; LWÓW, Akademicka 15, tel. 20 i 45; ŁÓDŹ, Piotrkowska 125, tel. 101-11 i 115-24; ŁUCK, Piłsudskiego 14, tel. 222; POZNAŃ, Marcinkowskiego 23, tel. 28-57 i 28-58; SOSNOWIEC, Dąblińska 11, tel. 11-99; TORUŃ, Łazienna 28, tel. 263; WILNO, Wileńska 14, tel. 674 i 1785.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 321. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 24 listopada 1932 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 322. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1932 r., w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie statutu Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu.

WYSZEDŁ Z DRUKU NR. 105 DZIENNIKA USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Z DNIA 30 LISTOPADA 1932 R., ZAWIERAJĄCY TREŚĆ NASTĘPUJĄCĄ:

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz. 874 — Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 27 października 1932 r. o ochronie ryb i raków na wodach otwartych.

Poz. 875 — Opieki Społecznej z dnia 14 listopada 1932 r. w sprawie taksy aptekarskiej.

Poz. 876 — Poczty i Telegrafów z dnia 19 listopada 1932 r. w sprawie częściowej zmiany i uzupełnienia taryfy telefonicznej.

Poz. 877 — Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 25 listopada 1932 r. o dalszym zawieszeniu cła wywozowego od szmat, skrawków tkanin, starych: lin, powrozów i sznurków, skrawków papieru i makulatury.

Poz. 878 — Skarbu z dnia 28 listopada 1932 r. o ustaleniu wzoru monety srebrnej wartości pięciu złotych.

OBWIESZCZENIE MINISTRA:

Poz. 879 — Poczty i Telegrafów z dnia 31 października 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenia Władz Naczelnych.

321.

OBWIESZCZENIE

Ministra Skarbu

z dnia 24 listopada 1932 r.

o wartości jednego grama czystego złota.

Na podstawie art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855), oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1927 r. w sprawie ustalenia trybu ogłaszania wartości złota (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 932) — ustalę na miesiąc grudzień 1932 r. wartość jednego grama czystego złota na pięć złotych 92,44 grosza.

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Zawadzki.*

322.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 listopada 1932 r.

w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie statutu Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu.

Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) oraz art. 1 ust. 2 i art. 8 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o reorganizacji prawno - publicznych zakładów ubezpieczeń w województwach poznańskim i pomorskim (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 811) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wydaje się ogłoszony w załączniku statut Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu, powstającego z połączenia Krajowego Ubezpieczenia Ogniwego w Poznaniu oraz Pomorskiego Stowarzyszenia Ubezpieczeń w Toruniu.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1932 r.

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Zawadzki.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Bronisław Pieracki.*

Załącznik do zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1932 r., w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie statutu „Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu”.

STATUT

„ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH W POZNANIU”.

Dział I.

Nazwa, siedziba, cel i obszar działalności.

§ 1.

Na mocy art. 1 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o reorganizacji prawno - publicznych zakładów ubezpieczeń w województwach poznańskim i pomorskim (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 811) powstaje przez połączenie (fuzję) Krajowego Ubezpieczenia Ogniwego w Poznaniu i Pomorskiego Stowarzyszenia Ubezpieczeń w Toruniu instytucja ubezpieczeniowa pod nazwą: „Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu”, nazywana poniżej „Zakład”. Instytucji tej przysługują wszystkie przywileje, posiadane przez połączone zakłady ubezpieczeń, w szczególności przywileje oparte na art. 122 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

§ 2.

Zakład jest instytucją prawno - publiczną, na wzajemności opartą, mającą na celu dobro publiczne, a nie osiągnięcie zysków.

Zakład jest osobą prawną.

§ 3.

Siedzibą Zakładu jest m. Poznań.

§ 4.

Zadaniem Zakładu jest prowadzenie ubezpieczeń od ognia oraz ubezpieczeń ziemiopłodów od gradobicia.

Inne działy ubezpieczeń rzeczowych i majątkowych może Zakład prowadzić po uzyskaniu zezwolenia Państwowej Władzy Nadzorczej.

§ 5.

Działalność Zakładu rozciąga się na obszar województw poznańskiego i pomorskiego.

Do przyjmowania przez Zakład ubezpieczeń przedmiotów, położonych poza obszarem, wskazanym w ustępie pierwszym, potrzebna jest w każdym przypadku zgoda terytorjalnie i przedmiotowo właściwego publicznego zakładu ubezpieczeń.

Państwowa Władza Nadzorcza, o ile tego wymaga interes publiczny, może zezwolić Zakładowi na zawarcie w dziale ubezpieczeń od ognia poszczególnych umów ubezpieczenia ze składką stałą bez prawa pociągania właścicieli ubezpieczonego mienia do dodatkowych świadczeń w razie niedoboru.

§ 6.

Zakład może oddawać za zgodą ubezpieczających część swych ubezpieczeń w koasekurację zakładom ubezpieczeń, działającym na obszarze Rzeczypospolitej, i przyjmować od nich w koasekurację ubezpieczenia objęte jego planem działalności.

§ 7.

Zakład może zawierać umowy reasekuracyjne z zakładami asekuracyjnymi i reasekuracyjnymi, tak krajowymi, jak i zagranicznymi, w przedmiocie oddawania i przyjmowania udziałów w ubezpieczeniach, objętych jego planem działalności.

Dział II.

Obowiązek przyjęcia do ubezpieczenia, oszacowanie, ochrona wierzycieli hipotecznych.

§ 8.

Zakład jest obowiązany w granicach swego obszaru działalności do przyjęcia do ubezpieczenia od ognia wszelkich zgłoszonych budowli z wyjątkiem:

a) budowli fabrycznych,
b) budowli, narażonych na nadzwyczajne niebezpieczeństwo ogniowe,
c) budowli wzniesionych na obcym gruncie, o ile nie zostały wzniesione na zasadzie prawa zabudowy,

d) budowli rozpadających się lub przeznaczonych na rozbiórkę,

e) budowli zgłoszonych do ubezpieczenia podczas rzuczeń, buntu, zaburzeń o przebiegu gwałtownym lub podczas wojny,

f) budowli, stanowiących pod względem bezpieczeństwa ogniowego gorszą część zabudowania, podczas, gdy reszta budowli tego samego zabudowania jest ubezpieczona w innym zakładzie lub nie jest wcale ubezpieczona.

Za budowle fabryczne uważa się pomieszczenia zakładów fabrycznych oraz wszelkie zabudowania gospodarcze i mieszkalne, znajdujące się na terenie fabrycznym; za zakłady zaś fabryczne uważa się zakłady, w których odbywa się produkcja przy pomocy napędu mechanicznego o sile nie mniejszej, niż 6 koni mechanicznych, lub też zakłady zatrudniające przynajmniej 10 robotników.

§ 9.

Jeżeli Zakład nie przyjmie wniosku na ubezpieczenie budowli, ubezpieczającemu przysługuje prawo w ciągu dni 14 po doręczeniu mu odmowy przyjęcia ubezpieczenia przez Zakład wnieść od decyzji Zakładu odwołanie do organu Zakładu wykonyującego bezpośrednią kontrolę nad organem zarządzającym. Od decyzji tego organu służy zainteresowanemu w ciągu dni 14 po otrzymaniu decyzji prawo odwołania się do Ministerstwa Skarbu, którego decyzja jest ostateczną.

§ 10.

Umowy ubezpieczenia budowli są zawierane na podstawie oszacowania, jeżeli tego żąda ubezpieczający lub wierzyciel hipoteczny. Wynik oszacowania ustala Zakład.

Oszacowanie odbywa się na podstawie opisu budowli, bądź też na podstawie oszacowania na miejscu. Oszacowanie budowli na miejscu przeprowadza biegły.

Ubezpieczającemu, który nie godzi się na komunikowany mu wynik oszacowania budowli, przysługuje prawo zażądania w ciągu 14 dni dokonania nowego oszacowania przez Komisję Szacunkową, złożoną z rzeczoznawcy, wyznaczonego przez ubezpieczającego, przedstawiciela Zakładu oraz rozejmcy, wyznaczonego przez obie strony lub w braku zgody wyznaczonego przez przewodniczącego wydziału powiatowego, względnie prezydenta miasta, wydzielonego z powiatowego związku komunalnego, a na obszarze m. Gdyni Komisarza Rządu. Komisja Szacunkowa sporządza protokół, w którym wymienia ustaloną przez siebie sumę oszacowania. Każda ze stron ponosi koszty wynagrodzenia wyznaczonego przez siebie rzeczoznawcy, koszty zaś wynagrodzenia rozejmcy ponoszą obie strony po połowie.

§ 11.

Zakład może w każdym czasie zarówno przed, jak i po zawarciu umowy ubezpieczenia zarządzić ponowne zbadanie lub ponowne oszacowanie ubezpieczonych budowli i ubezpieczonego mienia ruchomego.

Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa znacznie wartość ubezpieczonych przedmiotów, Zakład winien obniżyć sumę ubezpieczenia celem usunięcia ubezpieczenia ponad wartość. O zamiarze obniżenia sumy ubezpieczenia winien Zakład zawiadomić ubezpieczającego pismem zawierającym uprzedzenie, że w razie braku wyrażenia zgody z jego strony w ciągu dni 14 od chwili doręczenia zawiadomienia suma ubezpieczenia zostanie obniżona do wysokości podanej w zawiadomieniu.

Jeżeli ubezpieczający nie godzi się na obniżenie sumy ubezpieczenia, może w ciągu miesiąca po otrzymaniu zawiadomienia o obniżeniu sumy ubezpieczenia ubezpieczenie wypowiedzieć. Wypowiedzenie winno być dokonane w trybie przewidzianym w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

§ 12.

Na żądanie publicznych instytucji kredytowych, uzasadnione zamiarem udzielenia właścicielowi budowli kredytu, Zakład jest obowiązany dostarczyć tym instytucjom odpisów protokołów i wyniku dokonanego przez siebie oszacowania budowli miejskich za zwrotem kosztów sporządzenia odpisów.

§ 13.

Zakład strzeże z urzędu praw wierzycieli hipotecznych w granicach przewidzianych §§ 14 do 19.

§ 14.

Przez wierzycieli hipotecznych rozumie się:

a) zapisanych wierzycieli z hipoteki, z długu gruntowego, z długu rentowego, lub ciężaru realnego z zastrzeżeniem, że stali się wierzycielami przed zajęciem szkody;

b) tych wierzycieli, których wierzycielności nie wpisano jeszcze do księgi wieczystej, ale wniosek o wpisanie wpłynął do sądu przed zajęciem szkody.

§ 15.

W stosunku do wierzycieli hipotecznych, nie wyłączając tych, którzy nie zgłosili w Zakładzie swych wierzycielności hipotecznych, mają zastosowanie co do ubezpieczonych budowli następujące przepisy:

1) Zakład ma obowiązek przyjęcia składki od każdego wierzyciela hipotecznego, chociażby sprzeciwiał się temu ubezpieczający;

2) Zakład ma obowiązek wypłacenia odszkodowania w stosunku do wierzyciela hipotecznego w granicach objętych jego zainteresowaniem, chociażby ten obowiązek nie ciążył na Zakładzie w stosunku do ubezpieczającego; postanowienie to

nie ma zastosowania w przypadkach, w których Zakład nie ma obowiązku zapłacenia odszkodowania z powodu niezapłacenia lub niepunktualnego zapłacenia składki;

3) odszkodowanie za budowle obciążone prawami rzeczowymi wypłaca się tylko na ich odbudowę. Zakład może jednak wypłacić połowę odszkodowania, o ile wierzyciele w ciągu dni 30 od dnia zawiadomienia ich o zamiarze wypłacenia ubezpieczającemu odszkodowania bez zapewnienia zużycia go na odbudowę, nie założą sprzeciwu przeciw wypłacie, drugą połowę jednak Zakład wypłacić może dopiero po ukończeniu odbudowy. Odszkodowanie może być wypłacone całkowicie zaraz, jeżeli zgodzą się na to wszyscy wierzyciele. Poza to ogólne warunki ubezpieczenia mogą przewidzieć wypłatę odszkodowania ratami w razie odbudowy lub też natychmiastową wypłatę całego odszkodowania w przypadku, jeżeli zaszedł wypadek szkody częściowej, nie przekraczającej 5% łącznej wartości wszystkich budowli objętych ubezpieczeniem i odszkodowanie nie przekracza kwoty 500 zł.

§ 16.

W stosunku do wierzycieli, którzy zgłosili w Zakładzie swe wierzycielności zapisane w hipotece, mają zastosowanie w zakresie ubezpieczenia budowli następujące przepisy:

1) Zakład winien niezwłocznie zawiadomić tych wierzycieli:

a) o wyznaczeniu ubezpieczającemu czasokresu do zapłacenia zaległych składek, przy czym czasokres ten nie może wynosić mniej, niż 1 miesiąc,

b) o wypowiedzeniu ubezpieczenia przez Zakład z powodu niezapłacenia składek po bezskutecznym upływie czasokresu podanego pod a).

2) Wypowiedzenie ubezpieczenia, odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub jej wygaśnięcie z innych przyczyn, niż z powodu niezapłacenia składki, jest wobec wymienionych wierzycieli skuteczne dopiero z upływem dni 30 po zawiadomieniu ich przez Zakład:

a) o wygaśnięciu umowy ubezpieczenia,

b) o terminie wygaśnięcia, jeżeli ubezpieczenie jeszcze nie wygasło.

3) Wszelkie obniżenie sumy ubezpieczenia w drodze umowy lub także ograniczenie odpowiedzialności Zakładu jest wobec wymienionych wierzycieli skuteczne dopiero z upływem dni 30 po zawiadomieniu ich o tem przez Zakład.

4) W razie wygaśnięcia umowy ubezpieczenia lub zniżenia sumy ubezpieczenia budowli, do których przyjęcia do ubezpieczenia jest Zakład obowiązany, każdy z wymienionych powyżej wierzycieli ma prawo w ciągu dni 30 po zawiadomieniu ich przez Zakład o wygaśnięciu umowy ubezpieczenia lub obniżeniu sumy ubezpieczenia zawrzeć z Zakładem na swój rachunek umowę ubezpieczenia swego interesu do wysokości dotychczasowej sumy ubezpieczenia. Roszczenie z takiego ubezpieczenia, które nie będzie ubezpieczeniem na pierwsze ryzyko, będzie przysługiwało wyłącznie ubezpieczającemu wierzycielowi i to do wysokości roszczenia wierzyciela do właściciela budowli z tytułu nieumorzonych części długu, rzeczowo zabezpieczonego, wraz z wszystkimi innymi należnościami z niej wynikającymi.

Odszkodowanie z takiego ubezpieczenia będzie przysługiwało wierzycielowi tylko za przelaniem przez niego na Zakład jego osobistej i hipotecznej wierzycielności do właściciela budowli.

Ubezpieczenie wierzyciela upada samo przez się, skoro wierzyciel otrzyma zabezpieczenie przez inne ubezpieczenie.

5) Unieważnienie umowy ubezpieczenia przez Zakład z tego powodu, że ubezpieczający zawarł ją w zamiarze bezprawnego wzbogacenia się przez podwójne ubezpieczenie ponad wartość, jest wobec wymienionych wierzycieli hipotecznych bezskuteczne; w stosunku do nich kończy się stosunek ubezpieczeniowy dopiero z upływem dni 30 po zawiadomieniu ich przez Zakład o nieważności umowy.

§ 17.

Wszelkie oświadczenia wierzycieli przewidziane w §§ 15 i 16 są tylko wtedy skuteczne wobec Zakładu, jeżeli złożone zostały do protokołu spisane w Zakładzie, — a złożone w inny sposób, — jeżeli zaopatrzone zostały podpisami uwierzytelnionymi przez sąd, notariusza lub przez władzę gminną miejscowości, w której wierzyciel ma swoje miejsce zamieszkania lub siedzibę.

§ 18.

Wszelkie pisma, które Zakład wysyła do wierzycieli hipotecznych ze względu na przepisy § 15 i § 16, należy doręczać za dowodem doręczenia lub przesyłać listem poleconym.

§ 19.

Zakład wysyła pisma, wskazane w § 18, pod ostatnim adresem zgłoszonym przez wierzyciela lub wynikającym z akt.

§ 20.

Przy wszystkich sporach pomiędzy ubezpieczającym a Zakładem lub pomiędzy wierzycielami hipotecznymi a Zakładem, które wynikają z obowiązku Zakładu chronienia interesów wierzycieli hipotecznych, może tak ubezpieczający, jak i wierzyciel hipoteczny w ciągu 6 miesięcy po dcreczeniu decyzji Zakładu wystąpić ze skargą przeciw Zakładowi na drodze sądowej.

Dział III.

Źródła pokrywania wydatków, kapitały i fundusze.

§ 21.

Świadczenia ubezpieczeniowe oraz inne wydatki pokrywa Zakład wpływami ze składek opłacanych przez ubezpieczających, wpływami z odsetek od lokat kapitałów i funduszy oraz z innych źródeł dochodowych.

§ 22.

Każdy dział ubezpieczeń stanowi odrębny związek wzajemności. Zobowiązania jednego działu ubezpieczeń nie mogą być pokrywane z funduszy innego działu. Ubezpieczający w jednym dziale nie odpowiadają za wyniki operacji Zakładu w innych działach.

§ 23.

Wydatki administracyjne nie mogą przekraczać kwot przewidzianych w budżecie, jak również nie wolno uskuteczniać wydatków administracyjnych nie przewidzianych w budżecie.

Przekroczenie budżetu administracyjnego staje się dozwolone, jeżeli na nie zgodzi się uprzednio naczelny organ Zakładu, a w sprawach nagłych organ wykonyjący bezpośrednią kontrolę nad działalnością organu zarządzającego (Naczelnego Dyrektora).

Budżet działu ubezpieczeń od ognia winien przewidywać corocznie dotację na prowadzenie akcji przeciwpożarowej w formie bezwrotnych i zwrotnych zasiłków, zapomóg, premii i wynagrodzeń. Dotacja ta nie może przekraczać 5% składki zebranej w dziale ubezpieczeń od ognia w danym roku budżetowym. Może być ona podwyższona za zgodą Państwowej Władzy Nadzorczej i przekroczyć 5% składki tylko w latach, w których fundusz zapasowy działu ubezpieczeń od ognia nie jest niższy od 50% składki zebranej w tym dziale w poprzednim roku obrotowym.

§ 24.

W ramach dotacji na akcję przeciwpożarową Zakład może udzielać:

I. zapomóg:

1) na nabywanie i utrzymywanie sikawek, narzędzi pożarniczych oraz wszelkiego innego sprzętu, potrzebnego strażom do wykonywania nałożonych na nie zadań publicznych,

2) na subwencjonowanie straży pożarnych, ich związków i innych urządzeń popierających pożarnictwo,

3) na subwencjonowanie Kasy Strażackiej w Poznaniu,

4) na usuwanie urządzeń grożących pożarem oraz na zaprowadzenie urządzeń zmniejszających niebezpieczeństwo pożaru;

II. premii i wynagrodzeń:

1) za wykrycie podpalaczy,

2) za wybitne zasługi przy gaszeniu ognia i ratowaniu mienia, jak również za zasługi przy wykryciu ognia i szybkim sprowadzeniu pomocy,

3) za uszkodzenie nieubezpieczonych przedmiotów, powstałe na skutek czynności ratunkowych przy pożarze,

4) za uszkodzenie na zdrowiu strażaków podczas wykonywania przez nich służby strażackiej, o ile za to uszkodzenie nie przysługuje im świadczenie z tytułu ubezpieczenia,

5) za uszkodzenie zwierząt pociągowych przy przewożeniu narzędzi pożarniczych i straży pożarnej na miejsce pożaru, jeśli straty nie pokrywa ubezpieczenie.

III. zasiłków zwrotnych:

1) na cele podane pod I. I, pp. 1 i 4,

2) na pokrycie budowli materiałami ogniotrwałymi.

§ 25.

Składki, opłacane przez ubezpieczających, winny być przy jednakowych warunkach określone na jednakowych zasadach.

§ 26.

Dla każdego nowootwieranego działu ubezpieczeń tworzy się kapitał zakładowy, pożyczony przez inne działy ubezpieczeń, w wysokości i na warunkach zatwierdzonych przez Państwową Władzę Nadzorczą.

§ 27.

Tworzy się następujące fundusze:

- 1) fundusz zapasowy,
- 2) fundusz zasiłków zwrotnych (§§ 23 i 24).

Fundusz zapasowy tworzy się oddzielnie dla każdego działu ubezpieczeń i służy wyłącznie na pokrycie niedoborów bilansowych.

Fundusz zasiłków zwrotnych tworzy się dla działu ubezpieczeń od ognia i służy dla celów wskazanych w § 24 l. III.

§ 28.

Conajmniej 3/5 funduszu zapasowego w każdym dziale ubezpieczeń winno być lokowane zgodnie z przepisami prawa o lokowaniu funduszu ubezpieczeniowego.

Fundusze Zakładu, które nie muszą być lokowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w przedmiocie lokat funduszu ubezpieczeniowego publicznych zakładów ubezpieczeń, mogą być lokowane za zgodą Państwowej Władzy Nadzorczej w środkach technicznych, wpływających dodatnio na rozwój działalności Zakładu w poszczególnych działach ubezpieczeń. Ponadto z funduszu tych udziela się pożyczek na stworzenie kapitału zakładowego Zakładu Ubezpieczeń na życie w Poznaniu, względnie w nowootwieranych działach ubezpieczeń Zakładu. Pozatem ze środków płynnych jednego działu ubezpieczeń Zakładu można udzielać w granicach racjonalnej gospodarki pieniężnej pożyczek innym działom ubezpieczeń.

Dział IV.

Rachunkowość, sprawozdania, podział nadwyżek, pokrywanie niedoboru.

§ 29.

Rokiem obrotowym i budżetowym jest rok kalendarzowy.

§ 30.

Obrachunki roczne powinny obejmować sporządzone na podstawie ksiąg zamknięcia rachunkowe według odnośnych przepisów prawnych.

Bilans, rachunek zysków i strat wraz z podziałem nadwyżek bilansowych za rok ubiegły po ich uchwaleniu przez naczelny organ Zakładu należy ogłaszać w sposób przewidziany w § 78.

§ 31.

Z nadwyżek bilansowych osiąganych w poszczególnych działach ubezpieczeń przekazuje się conajmniej 40% nadwyżki osiągniętej w odnośnym dziale ubezpieczeń do funduszu zapasowego tego działu. Pozatem część nadwyżki w dziale ubezpieczeń od ognia w granicach do 20% może naczelnemu organowi Zakładu przeznaczyć na akcję przeciwpożarową (§ 24). Pozostałość można przelać do funduszu zapasowego, bądź też przenieść na rachunek roku następnego.

Dotacji funduszu zapasowego w dziale ubezpieczeń od ognia można zaniechać, jeżeli fundusz zapasowy tego działu osiągnął wysokość 100% najwyższej rocznej składki przypisanej w tym dziale w ciągu ostatniego trzylecia, natomiast dotacji funduszu zapasowego w dziale ubezpieczeń od gradobicia można zaniechać dopiero wtedy, gdy fundusz zapasowy tego działu osiągnie sumę składek zebranych w ciągu ostatnich trzech lat.

§ 32.

Gdy w poszczególnym dziale ubezpieczeń fundusz zapasowy osiągnie taką wysokość, że może być zaniechane jego dalsze dotowanie (§ 34 ust. 2), to w latach, w których fundusz zapasowy wysokość tę posiada, 60% nadwyżki tego działu przeznaczają się na zwroty dla ubezpieczających w tym dziale, część zaś nadwyżki w granicach do 20% stosownie do uchwały naczelnego organu Zakładu na ogólne cele użyteczności publicznej, a w dziale ubezpieczeń od ognia na akcję przeciwpożarową. Zwroty określa się w stosunku do składek należnych za rok obrotowy i oblicza się je w pełnych odsetkach wpłaconych składek, należnych za dany rok obrotowy. Pozostałość przelewa się do funduszu zapasowego lub przenosi się na rachunek roku następnego.

Zwrot następuje przez odpowiednie obniżenie składek za rok następujący po roku, w którym zatwierdzono zamknięciarachunkowe.

§ 33.

Niedobór bilansowy w poszczególnych działach ubezpieczeń pokrywa się przede wszystkim z funduszu zapasowego. Na pokrycie niedoboru można użyć najwyżej połowę funduszu zapasowego odnośnego działu, wykazanego w ostatnim bilansie. Jeżeli wskazana część funduszu zapasowego nie wystarcza na pokrycie niedoboru, pobiera się składki dodatkowe. Składki te będą obliczane w stosunku procentowym do składek przypisanych w roku obrotowym, w którym powstał niedobór. Stopa składek dodatkowych oraz termin ich poboru będą publikowane w trybie przepisany w § 78.

Dział V.

Ustrój Zakładu.

§ 34.

Władzami Zakładu są:
a) Rada Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu (poniżej nazwana Rada),
b) Wydział Rady Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu (poniżej nazwany Wydział),
c) Naczelny Dyrektor.

§ 35.

Władze Zakładu są równocześnie władzami Zakładu Ubezpieczeń na życie w Poznaniu oraz Kasy Strażackiej w Poznaniu.

§ 36.

Rada jest naczelnym organem Zakładu.

§ 37.

Rada składa się z 11 członków. Sześciu członków wybierają na lat 3 wydziały wojewódzkie województwa poznańskiego i pomorskiego zśród ubezpieczających w Zakładzie, przyczem każdy wydział wybiera po trzech członków. Z urzędu wchodzi do Rady starostowie krajowi poznański i pomorski. Pozostałych trzech członków Rady powołuje na lat trzy Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Osoby powołane na członków Rady nie mogą być członkami organów kierowniczych lub nadzorczych prywatnych zakładów ubezpieczeń, ani pracownikami tych zakładów. Ograniczenie to nie dotyczy udziału w organach nadzorczych zakładów reasekuracyjnych.

§ 38.

Rada wybiera przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego, przyczem jeden z nich powinien posiadać stałe miejsce zamieszkania na obszarze województwa poznańskiego, drugi zaś na obszarze województwa pomorskiego. W razie śmierci przewodniczącego, dłuższego niepełnienia obowiązków lub utraty mandatu do Rady, Rada wybiera ze swego grona nowego przewodniczącego.

§ 39.

Posiedzenia Rady zwołuje przewodniczący lub jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak 2 razy na rok. Pierwsze konstytuujące posiedzenie Rady, na którym ma być dokonany wybór przewodniczącego i jego zastępcy, zwołuje poznański starosta krajowy.

Rada musi być zwołana w ciągu miesiąca od daty wypłynięcia odnośnego wniosku na żądanie Państwowej Władzy Nadzorczej, Wydziału, Naczelnego Dyrektora, lub na pisemny wniosek conajmniej trzech członków Rady, z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady następuje w drodze pisemnych zaproszeń skierowanych listami poleconymi do członków Rady na conajmniej 14 dni przed terminem posiedzenia.

Rada zwoływana jest na posiedzenia do Poznania lub Torunia stosownie do uchwały Rady zapadłej na poprzednim posiedzeniu. W razie braku odnośnej uchwały Rada zwoływana jest do Poznania.

§ 40.

Członkowie Rady obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady. Za udział w posiedzeniach otrzymują diety i zwrot kosztów podróży według norm, ustalonych przez Radę i zatwierdzonych przez Państwową Władzę Nadzorczą.

Członkowie wybrani przez wydziały wojewódzkie, którzy bez należytego usprawiedliwienia opuszczają dwa kolejne lub trzy chociażby nie kolejne posiedzenia Rady, mogą być pozbawieni mandatu członka Rady z mocy uchwały organu, który ich powołał na członka Rady, lub z mocy

uchwały Rady, a członkowie, powołani przez władzę państwową, mogą być w takim przypadku na wniosek Rady odwołani przez władzę, która ich powołała.

§ 41.

Do właściwości Rady należy:

- 1) uchwalanie budżetu,
- 2) zatwierdzanie rocznego sprawozdania oraz zamknięć rachunkowych,
- 3) uchwalanie zmian statutu,
- 4) uchwalanie wprowadzenia nowych działów ubezpieczeń,
- 5) uchwalenie likwidacji Zakładu lub zwinięcia poszczególnych jego działów ubezpieczeń,
- 6) podział majątku pozostałego po zwiniętym dziale ubezpieczeń między pozostałe działy,
- 7) wybór członków Wydziału,
- 8) powołanie Naczelnego Dyrektora i jego zastępcy oraz przedterminowe zwolnienie,
- 9) uchwalanie iloma i czyjemi podpisami mają być zaopatrzone zobowiązania i wszelkie dokumenty, wystawiane przez Zakład,
- 10) uchwalenie regulaminów dla Naczelnego Dyrektora (jego zastępcy),
- 11) uchwalanie planu działalności oraz ogólnych warunków ubezpieczenia i ich zmian,
- 12) zatwierdzanie regulaminu dotyczącego sposobu urzędowania Wydziału,
- 13) uchwalanie przepisów służbowych i uposażeniowych pracowników Zakładu,
- 14) udzielanie zezwoleń na przekroczenie budżetu,
- 15) ustalanie taryf składek,
- 16) uchwalanie planu organizacyjnego Zakładu i jego zmian,
- 17) nabywanie i zbywanie oraz obciążanie nieruchomości i zaciąganie pożyczek.

§ 42.

Uchwały Rady zapadają większością głosów obecnych członków. W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego. W razie równości głosów przy wyborach rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego. Uchwały w sprawach wymienionych w pp. 3, 4, 5, 17 § 41 wymagają większości 2/3 głosów obecnych członków.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch członków musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

Rada uprawniona jest do podejmowania uchwał i dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecnych jest oprócz przewodniczącego (zastępcy) conajmniej 5 członków. Uchwały w sprawach wymienionych w pp. 3, 4, 5, 17 § 41 wymagają obecności 2/3 członków Rady.

§ 43.

Członkowie Rady obowiązani są wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których są osobiście zainteresowani.

Naczelny Dyrektor i jego zastępca uczestniczą w posiedzeniach Rady z głosem doradczym poza kolejną mównicę.

Pracownicy Zakładu mogą być powoływani na posiedzenia Rady celem udzielania potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 44.

Rada może do poszczególnych spraw powołać komisje bądź ze swego grona, bądź też przez zaproszenie osób postronnych.

Na posiedzeniach komisji przewodniczy przewodniczący Rady lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 45.

Z każdego posiedzenia Rady spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska osób obecnych na posiedzeniu, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownym brzmieniu z podaniem liczby głosów „za” i „przeciw” oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nie usprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie. Uchwały Rady winny być jeszcze na tem samym posiedzeniu Rady odczytane i podpisane przez przewodniczącego oraz trzech członków Rady.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnym posiedzeniu Rady odczytany i przyjęty oraz podpisany przez przewodniczącego, piszącego protokół oraz jednego członka Rady.

Odpis protokołu przyjętego przez Radę przesyła się do wiadomości Państwowej Władzy Nad-

zorczej oraz wydziałom wojewódzkim w Poznaniu i Toruniu.

§ 46.

Mandaty członków Rady z wyjątkiem mandatów członków wchodzących do Rady z urzędu (starostów krajowych) wygasają z upływem 3 lat od daty pierwszego konstytuującego posiedzenia Rady. Zwołanie nowej Rady winno nastąpić najpóźniej w terminie sześciomiesięcznym od daty upływu kadencji Rady poprzedniej.

Pierwsze konstytuujące zebranie Rady może być w każdym przypadku zwołane dopiero po dokonaniu wyboru członków Rady przez wydziały wojewódzkie poznański i pomorski.

§ 47.

Wydział jest organem wykonyującym bezpośrednią kontrolę nad działalnością Naczelnego Dyrektora.

§ 48.

W skład Wydziału wchodzi:

a) każdorazowi starostowie krajowi poznański i pomorski,

b) dwóch przedstawicieli Poznańskiej i Pomorskiej Izby Rolniczej, po jednym z każdej Izby,

c) czterech członków powołanych przez Radę, którzy muszą być ubezpieczeni w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu lub w Zakładzie Ubezpieczeń na życie w Poznaniu. Połowa członków Wydziału powołanych przez Radę musi mieć stałe miejsce zamieszkania w województwie poznańskim, druga zaś połowa w województwie pomorskim.

Osoby powołane na członków Wydziału nie mogą być członkami organów kierowniczych lub nadzorczych prywatnych zakładów ubezpieczeń, ani pracownikami tych zakładów.

§ 49.

Posiedzenia Wydziału są zwoływane w miarę potrzeby przez Naczelnego Dyrektora na zlecenie kolejnego przewodniczącego, co najmniej jednak cztery razy na rok. Naczelny Dyrektor winien zwołać Wydział na pisemny wniosek co najmniej dwóch jego członków ze wskazaniem spraw wymagających załatwienia względnie na wyrażone na piśmie żądanie starosty krajowego poznańskiego lub pomorskiego. Posiedzenie Wydziału winno się odbyć w ciągu 4 tygodni od daty złożenia Naczelnemu Dyrektorowi odnośnego wniosku lub żądania. Zwołanie następuje w drodze pisemnych zaproszeń, skierowanych listami poleconymi do członków Wydziału na co najmniej 7 dni przed terminem posiedzenia.

§ 50.

Na posiedzeniach Wydziału przewodniczą kolejno starosta krajowy poznański i pomorski. W razie nieobecności obydwu starostów na posiedzeniu przewodniczy członek powołany w tym celu każdorazowo przez Wydział. Naczelny Dyrektor i jego zastępca biorą udział w posiedzeniach Wydziału z głosem doradczym poza kolejną mówców. Naczelny Dyrektor może powoływać pracowników Zakładu na posiedzenia Wydziału celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 51.

Do właściwości Wydziału należy:

1) bezpośrednia kontrola nad działalnością Naczelnego Dyrektora,

2) uprzednie rozpatrywanie i opinowanie spraw podlegających uchwałom Rady,

3) ustalanie opłat dodatkowych za czynności związane z ubezpieczeniem (koszty oszacowania, wystawiania polis, opłaty stemplowe i t. p.),

4) uchwalanie planu lokowania funduszy,

5) zatwierdzanie regulaminów służbowych wydanych przez Naczelnego Dyrektora,

6) zatwierdzanie projektów umów reasekuracyjnych,

7) opinowanie wszelkich spraw, z którymi w tym celu zwraca się do Wydziału Państwowa Władza Nadzorcza, Rada lub Naczelny Dyrektor.

§ 52.

Wydział ma prawo przeprowadzać rewizję w Zakładzie w każdym czasie bądź przez swoich członków, bądź też przez powołanych w tym celu uchwałą Wydziału rzeczoznawców. Wydział obowiązany jest przeprowadzić corocznie rewizję celem sprawdzenia zamknięć rachunkowych.

Wydział opiniuje zamknięcia rachunkowe Zakładu po wysłuchaniu sprawozdania z rewizji i składa Radzie sprawozdania ze swej całorocznej działalności nie później jednak, niż do końca kwietnia roku następnego po roku sprawozdawczym.

§ 53.

Uchwały Wydziału zapadają większością głosów obecnych członków. W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego. W razie równości głosów przy wyborach rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch członków obecnych na posiedzeniu musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne.

§ 54.

Z każdego posiedzenia Wydziału spisuje się protokół.

Do protokołu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownym brzmieniu z podaniem liczby głosów „za” i „przeciw” oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególne kandydatów. Uchwały Wydziału winny być jeszcze na tem samym posiedzeniu Wydziału odczytane i podpisane przez przewodniczącego oraz trzech członków Wydziału.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnym posiedzeniu Wydziału odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego na posiedzeniu, piszącego protokół, oraz jednego członka Wydziału.

Protokoły Wydziału winny być załączone do sprawozdania Wydziału i odczytane na Radzie.

§ 55.

Członkowie Wydziału obowiązani są regularnie uczęszczać na posiedzenia Wydziału. Za udział w posiedzeniach otrzymują diety i zwrot kosztów podróży według norm ustalonych przez Radę.

§ 56.

Naczelny Dyrektor zastępuje Zakład w sądzie i poza sądem.

Do kompetencji Naczelnego Dyrektora należą wszelkie sprawy, niezatrzymane innym organom Zakładu. Naczelny Dyrektor wykonywa uchwały Rady i Wydziału i stosuje się do udzielonych przez nie instrukcyj.

W sprawach podlegających decyzji innych organów Naczelny Dyrektor opracowuje i przedkłada wnioski.

Naczelny Dyrektor jest bezpośrednim przełożonym wszystkich pracowników Zakładu.

W razie nieobecności lub ustąpienia Naczelnego Dyrektora wchodzi w jego prawa i obowiązki zastępca Naczelnego Dyrektora.

§ 57.

Naczelnego Dyrektora i jego zastępcę powołuje Rada na okres co najmniej 6-cio letni. Dyrektor i jego zastępca muszą posiadać wykształcenie wyższe, zakończone przepisaniem egzaminami oraz znajomość ubezpieczeń, przyczem jeden z nich powinien posiadać studia prawnicze. Osoby nieodpowiadające powyższym warunkom można powołać wyjątkowo w razie potrzeby na stanowisko Naczelnego Dyrektora lub jego zastępcy tylko za uprzednią zgodą Państwowej Władzy Nadzorczej.

Naczelny Dyrektor i jego zastępca nie mogą łączyć ze swoim stanowiskiem mandatu posła lub senatora, ani nie mogą zajmować żadnej innej posady w służbie państwowej, samorządowej lub prywatnej, albo należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa.

§ 58.

Wysokość wynagrodzenia Naczelnego Dyrektora i jego zastępcy ustala Rada.

§ 59.

Do współdziałania z Zakładem poza jego siedzibą powołane są władze i urzędy samorządowe. Naczelny Dyrektor może powierzyć przewodniczącym wydziałów powiatowych i prezydentom miast wydzielonych za ich zgodą:

a) ściąganie składek według rejestrów poborowych Zakładu przez organy powiatowe związku komunalnego, względnie wyłączonego miasta i przekazywanie ich do kasy Zakładu w Poznaniu,

b) czuwanie nad podniesieniem bezpieczeństwa pożarowego i podniesieniem stanu pożarnictwa na obszarze ich działania,

c) nadzór nad rejestracją zgłoszonych wniosków ubezpieczenia budowli od ognia, do przyjęcia których jest Zakład obowiązany, oraz nadzór nad rejestracją ubezpieczeń przymusowych.

Burmistrzom w miastach niewydzielonych może być powierzona za ich zgodą:

a) ściąganie składek według rejestrów poborowych Zakładu na obszarze danego miasta przez

organy samorządu miejskiego i przekazywanie ich do kasy Zakładu w Poznaniu,

b) czuwanie nad podniesieniem bezpieczeństwa pożarowego i podniesieniem stanu pożarnictwa,

c) dokonywanie rejestracji zgłoszonych wniosków ubezpieczenia od ognia budowli, do których przyjęcia Zakład jest obowiązany, oraz rejestracji ubezpieczeń przymusowych.

Wójtom może być powierzona za ich zgodą:

a) czuwanie nad podniesieniem bezpieczeństwa pożarowego i podniesieniem stanu pożarnictwa,

b) dokonywanie rejestracji zgłoszonych wniosków ubezpieczenia od ognia budowli, do których przyjęcia Zakład jest obowiązany, oraz rejestracji ubezpieczeń przymusowych.

Sołtysom gmin wiejskich może być powierzona ściąganie składek wedle rejestrów poborowych Zakładu z polecenia przewodniczących wydziałów powiatowych.

§ 60.

Rada może odebrać funkcje wskazane w § 59 władzom i urzędowi samorządowym i powierzyć ich wykonanie innym osobom i urzędowi.

§ 61.

Za czynności wymienione w § 59 Zakład wypłaca:

a) gminom miejskim lub wiejskim oraz obszarom dworskim na ich lokalne cele przeciwpożarowe 2% wpłaconych składek od wszystkich ubezpieczeń ogniowych, zawartych w Zakładzie na obszarze danej gminy lub obszaru dworskiego,

b) związkom powiatowym i miastom wyłączonym na ich cele przeciwpożarowe 1% wpłaconych składek od wszystkich ubezpieczeń ogniowych, zawartych w Zakładzie na całym obszarze danego powiatu lub miasta wyłączonego,

c) związkom powiatowym, miastom wyłączonym oraz miastom niewyłączonym na pokrycie ich kosztów administracyjnych, powstałych w związku ze ściąganiem składek — 2% składek ściąganych według rejestrów poborowych Zakładu,

d) poborcom miejscowym 2% od ściąganych przez nich składek.

§ 62.

Działalność agentów i pośredników oraz zasady ich wynagrodzenia ustala regulamin, wydany przez Naczelnego Dyrektora, a zatwierdzony przez Wydział.

§ 63.

Dla stwierdzenia wartości ubezpieczenia oraz dla oszacowania szkód Zakład posługuje się biegłymi. Czynności biegłych może Zakład poruczyć swoim urzędnikom lub też innym osobom z odpowiednią wiedzą fachową.

§ 64.

Podział czynności między poszczególne działy administracji Zakładu ustali plan organizacyjny, uchwalony przez Radę. Plan organizacyjny winien przewidzieć utworzenie oddziału Zakładu w Toruniu z dyrektorem oddziału na czele. Rada może w każdym czasie wprowadzić zmiany w planie organizacyjnym, zmierzające do uproszczenia, usprawnienia i potanienia administracji Zakładu i w razie potrzeby zlecić wybranej komisji rzeczoznawców przedłożenie sobie umotywowanych w tym kierunku wniosków.

Pracownicy, pozostający na kierowniczych stanowiskach, wskazanych w planie organizacyjnym, winni posiadać wyższe wykształcenie, zakończone przepisaniem egzaminami, oraz co najmniej trzyletnią praktykę w odnośnym dziale ubezpieczeń lub w administracji ubezpieczeniowej na stanowisku, które może być uważane za dające dostateczne przygotowanie do zajmowania kierowniczego stanowiska w Zakładzie. Osoby nie posiadające wyższego wykształcenia można powołać wyjątkowo na kierownicze stanowisko tylko za uprzednią zgodą Państwowej Władzy Nadzorczej.

Dział VI.

Nadzór państwowy, likwidacja, obwieszczenia.

§ 65.

Zatwierdzeniu Państwowej Władzy Nadzorczej podlegają poza sprawami wskazanymi w obowiązujących przepisach oraz poszczególnych postanowieniach niniejszego statutu ponadto przepisy służbowe i uposażeniowe, jak również powołanie i przedterminowe zwolnienie Naczelnego Dyrektora i jego zastępcy.

Plan lokowania funduszy zatwierdzany przez Państwową Władzę Nadzorczą winien określać szczegółowo charakter lokat i ich wysokość

oraz podać spis instytucji finansowych, w których fundusze będą lokowane.

§ 66.

Państwowa Władza Nadzorcza zamianuje na koszt Zakładu komisarza rządowego z pośród urzędników państwowych. Uprawnienia komisarza rządowego określi specjalna instrukcja, wydana przez Państwową Władzę Nadzorczą.

Państwowa Władza Nadzorcza określi wysokość wynagrodzenia komisarza rządowego.

§ 67.

Państwowa Władza Nadzorcza może w trybie nadzoru rozwiązać Radę:

a) gdy wskutek przekroczenia przepisów lub naruszenia przez Radę statutu Zakładu interes publiczny został narażony na szkodę,

b) gdy wskutek beczynności lub nienależytego wykonywania przez Radę obowiązków statutowych Zakład poniósł straty materialne,

c) gdy wskutek nieudolności lub nienależytego spełniania zadań, ciężących na Radzie, powstają w gospodarce Zakładu istotne nieprawidłowości, wezwania zaś Państwowej Władzy Nadzorczej do ich zaniechania lub usunięcia nie odniosło trwałego skutku,

d) gdy pomimo ostrzeżenia ze strony Państwowej Władzy Nadzorczej Rada dopuszcza się wystąpień lub toleruje wystąpienia swych członków, które uwłaczają powadze lub obniżają zaufanie, jakim powinna cieszyć się Rada jako naczelny organ prawnopublicznego zakładu ubezpieczeń,

e) gdy Rada, podnosząc przeciwko organowi zarządzającemu nieuzasadnione zarzuty, odmówi przyjęcia do wiadomości sprawozdań i zatwierdzenia zamknięć rachunkowych,

f) gdy organ zarządzający (Naczelny Dyrektor względnie jego zastępca) nie wykonywa ciężących na nim obowiązków lub spełnia je nieudolnie ze szkodą dla interesu publicznego, a Rada mimo wezwania Państwowej Władzy Nadzorczej nie usunie tego organu i nie powoła nowego,

g) gdy organ zarządzający przy wykonywaniu swych funkcji postępuje w sposób obniżający powagę i zaufanie, jakiego wymaga zajmowane przez niego stanowisko, a Rada mimo wezwania Państwowej Władzy Nadzorczej nie usunie go i nie powoła nowego.

Nowe wybory członków Rady winny się odbyć w ciągu 5 miesięcy od daty jej rozwiązania.

§ 68.

Po wejściu w życie niniejszego statutu Państwowa Władza Nadzorcza wyznaczy osobę (delegata), której będą przysługiwały do czasu ukonstytuowania się Rady uprawnienia przewidziane dla Rady w niniejszym statucie. Państwowa Władza Nadzorcza powoła także delegata w razie rozwiązania Rady na okres czasu do jej ukonstytuowania się oraz w przypadkach, gdy wydziały wojewódzkie nie wybiorą w ciągu 2-ech miesięcy po upływie kadencji Rady nowych członków Rady, lub też Rada z jakiegokolwiek innego powodu nie będzie mogła spełniać funkcji przewidzianych statutem.

§ 69.

Budżet i zamknięcia rachunkowe przedkłada się Państwowej Władzy Nadzorczej natychmiast po ich uchwaleniu przez Radę. Zamknięcia rachunkowe muszą być jednakże przedłożone Państwowej Władzy Nadzorczej nie później, niż 30 czerwca każdego roku.

Ponadto winny być przedkładane Państwowej Władzy Nadzorczej plan organizacyjny i jego zmiany oraz regulaminy wskazane w § 41 p. 10 i 12.

Państwowa Władza Nadzorcza może żądać w każdym czasie zmian planu organizacyjnego i wskazać te jego części, które winny ulec zmianie.

W razie potrzeby, o ile przeprowadzona kontrola sposobu prowadzenia interesów Zakładu wskaże istnienie usterek w działalności Zakładu z powodu wadliwości organizacji wewnętrznej lub też, o ile z zakresu działalności Zakładu i jego wyników bilansowych będzie widoczne, że interesy Zakładu nie wytrzymują kosztów jego działalności, Państwowa Władza Nadzorcza może zażądać powołania komisji rzeczoznawców dla przeprowadzenia reorganizacji wewnętrznej Zakładu. Do komisji tej wówczas Państwowa Władza Nadzorcza mianuje połowę członków, w tem przewodniczącego, i ustali regulamin jej czynności.

O ile okaże się, że reorganizacja nie może być przeprowadzona, następuje likwidacja Zakładu.

§ 70.

Likwidację Zakładu zarządza Państwowa Władza Nadzorcza w przypadku przewidzianym w § 69 ust. 5 oraz na wniosek Rady. Gdy w poszczególnym dziale ubezpieczeń po rozpisaniu składek dodatkowych na pokrycie strat kwota

nieściąganych należności z tytułu składek dodatkowych dosięgnie 1/5 sumy pozostałego funduszu zapasowego, winna nastąpić likwidacja działu.

§ 71.

Likwidację Zakładu przeprowadza organ likwidacyjny, składający się z 1 do 3 członków. Likwidację działu ubezpieczeń przeprowadza Naczelny Dyrektor.

Państwowa Władza Nadzorcza mianuje organ likwidacyjny w razie zarządzenia likwidacji z urzędu. W przypadku zarządzenia likwidacji na wniosek Rady organ likwidacyjny zamianuje Państwowa Władza Nadzorcza tylko wówczas, gdy Rada nie wskaże organu likwidacyjnego we wniosku w przedmiocie likwidacji.

§ 72.

Organ likwidacyjny obowiązany jest przejąć zarząd Zakładu i doprowadzić do jego zlikwidowania.

Z chwilą ogłoszenia składu organu likwidacyjnego w „Monitorze Polskim” ustają czynności Naczelnego Dyrektora. Kompetencje Wydziału i Rady pozostają nienaruszone aż do ukończenia prac organu likwidacyjnego.

§ 73.

Władza powołująca organ likwidacyjny, o ile organ ten ma być wieloosobowy, winna ustalić równocześnie, iloma podpisami mają być zaopatrzone zobowiązania i wszelkie dokumenty, wystawiane przez organ likwidacyjny. Uchwała powyższa ulega ogłoszeniu w „Monitorze Polskim” równocześnie z decyzją o zarządzeniu likwidacji.

§ 74.

Jeżeli po ukończeniu likwidacji pozostały należności niespłacone z powodu niezgłoszenia się po nie osób uprawnionych, to fundusz potrzebny na zaspokojenie tych należności winien być zdeponowany w instytucji, wskazanej przez Państwową Władzę Nadzorczą.

§ 75.

Majątek Zakładu pozostały po ukończeniu likwidacji, jak również sumy, które z powodu niezgłoszenia się uprawnionych ulegną przedawnieniu, oraz należności Zakładu, które zostaną ujawnione po zakończeniu likwidacji, ulegają rozdziałowi między wojewódzkie związki komunalne: poznański i pomorski w stosunku do zbioru składek w odnośnych działach, mogą być jednakże użyte tylko na cele przeciwpożarowe, wskazane w § 24 niniejszego statutu.

§ 76.

W razie stwierdzenia niedoboru przy likwidacji, organ likwidacyjny rozpisuje dodatkowe składki w trybie przewidzianym w § 37 niniejszego statutu. Jeżeli rozpisane składki dodatkowe nie pokryją niedoboru z powodu niemożności ściągnięcia pełnej sumy należności, wówczas rozpisuje się nowe składki dodatkowe w tym samym trybie z pominięciem osób, od których ściągnięcie składek dodatkowej okazało się niemożliwe.

§ 77.

Organ likwidacyjny obowiązany jest składać ze swych czynności sprawozdania Państwowej Władzy Nadzorczej.

O ukończeniu likwidacji Państwowa Władza Nadzorcza ogłasza w „Monitorze Polskim”.

§ 78.

Ogłoszenia Zakładu, wymagane przez prawo i statut niniejszy, winny być zamieszczane w piśmie wskazanych w prawie oraz w „Ruchu Samorządowym” i Urzędowych Dziennikach Wojewódzkich województwa poznańskiego i pomorskiego.

Dział VII.

Przepisy przejściowe.

§ 79.

Do czasu zatwierdzenia przez Państwową Władzę Nadzorczą powołania Naczelnego Dyrektora funkcje organu zarządzającego Zakładu będą przysługiwały czasowo b. Generalnemu Dyrektorowi Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego w Poznaniu, o ile delegat Państwowej Władzy Nadzorczej czasowego pełnienia tych funkcji nie powierzy innej osobie.

Do czasu ukonstytuowania się pierwszej Rady Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu funkcje Wydziału Rady będą przysługiwały delegatowi Państwowej Władzy Nadzorczej.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

—oOo—

Z Prezydium Rady Ministrów.

P. marszałek Senatu, Władysław Raczkiewicz, rewizytował w dniu wczorajszym P. Prezesa Rady Ministrów A. Prystora.

—oOo—

Z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

P. Prezydent Rzeczypospolitej w porozumieniu z Senatem W. M. Gdańska, udzielił exequatur p. Casimiro de Lieto, konsulowi generalnemu Italji na obszar W. M. Gdańska, z siedzibą w Gdańsku.

—oOo—

Z Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu komunikuje, że w roku bieżącym przewidziane dla bawełny cło ulgowe w wysokości zł 1 od 100 kg. było stosowane niezależnie od tego, czy bawełna była sprowadzana drogą morską, czy drogą lądową.

Od stycznia r. 1933 cło ulgowe na bawełnę, sprowadzaną drogą lądową, automatycznie podnosi się do 6 zł od 100 kg.; cło ulgowe na bawełnę, sprowadzaną drogą morską, pozostaje bez zmiany.

Niezależnie od zróżniczkowania ulgowych stawek celnych na bawełnę, w zależności od tego, którą będzie ona przychodziła, czynniki rządowe, idąc stale po linii popierania przywozu surowców włókienniczych drogą morską, zamierzają od stycznia r. 1933 udzielać pozwoleń na zastosowanie ulgowej stawki celnej tylko do bawełny, sprowadzanej przez porty polskiego obszaru celnego. Odstępstwa od tej zasady będą robione jedynie w wypadkach przedstawiения przez firmy dowodów posiadania długoterminowych umów na dostawę bawełny, zawartych przed ogłoszeniem rozporządzenia z dn. 19.XII. 1931 r., wprowadzającego m. in. cło na bawełnę, a więc przed dniem 31.XII. 1931 r.

—oOo—

Z Ministerstwa Opieki Społecznej.

Wczoraj P. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Opieki Społecznej Kazimierz Rożnowski przyjął delegację robotników fabryk włókienniczych z Łodzi i z Zawiercia z pos. Sowińskim, sekretarzem gen. Z. Z. Z., Zygmuntem Gardeckim na czele. Delegacja poruszyła przede wszystkim sprawę groźby unieruchomienia fabryki w Zawierciu i prosiła o interwencję w tej sprawie. Delegaci fabryk łódzkich podnosili, że fabrykanci łódzcy nie chcą zawrzeć umowy zbiorowej, stosując masowe obniżki płac w poszczególnych fabrykach. Następnie delegacja poruszyła sprawę pomocy dla robotników, którzy pozostaną bez pracy po ewentualnym zamknięciu fabryki w Zawierciu, a którzy nie będą jeszcze posiadali uprawnień do otrzymywania zasiłków ustawowych z Funduszu Bezrobocia.

P. Wiceminister Rożnowski oświadczył delegacji, że w sprawie utrzymania w ruchu fabryki Zawiercie były już podejmowane odpowiednie kroki i że w dalszym ciągu będą dokładane starania, aby ten wielki zakład pracy nie został zamknięty. Co się tyczy terenu łódzkiego, to zarówno Ministerstwo Opieki Społecznej, jak i wojewoda łódzki czynią wysiłki, aby skłonić właścicieli fabryk włókienniczych do zawarcia umowy zbiorowej brak jednak u nas ustawy o umowach zbiorowych utrudnia załatwienie tej sprawy. Co się tyczy zasiłków z Funduszu Bezrobocia dla bezrobotnych nieuprawnionych do ich pobierania, to, ze względów ustawowych, nie będzie można nic uczynić w tej mierze. Gdyby jednak mimo wszystko doszło do zamknięcia fabryki w Zawierciu, P. Wiceminister Rożnowski przyrzekł, że będzie wtedy interwenjował w Funduszu Pomocy dla Bezrobotnych, aby odpowiednio zwiększono doraźną pomoc dla bezrobotnych z Zawiercia.

P. Minister Przemysłu i Handlu oraz P. Minister Skarbu przyjęli na wspólnej audjencji u P. Ministra Przemysłu i Handlu wojewodę Grażyńskiego, który przedstawił obecne położenie w głównych gałęziach przemysłu górnośląskiego, w szczególności w przemyśle węglowym, żelaznym i cynkowym.

—oOo—